N. 37.

WARSZAWA,

3/15 wrześ. 1869 roku.

Wychodzi w każdą Środę.

Redakcja przy ulicy Nowy-Świat, 40.

Expedycja i Skład Główny w Księgarni Gebethnera i Wolffa, Krakowskie-Przedmieście, 415.

OPŁATA:

Merkury:		rocz.	półr.	kwart.
w Warszawie	rub.	4	2	1
z przesyłką pocztą	„	4,50	2,25	1,12 1/2
Ekonomista i Merkury.				
w Warszawie		8	4	2
z przesyłką pocztą		9	4,50	2,25

Cena ogłoszeń: od wiersza lub za jego miejsce po kop. 5, albo 1/2 kop. za 5 liter.

MERKURY,

dodatek tygodniowy do Ekonomisty.

TYDZIEŃ FINANSOWY.

Szczęśliwe postępy rekonwalescencji cesarza Napoleona usunęły obawy następstw, z przedłużającéj się choroby jego wyniknąć mogących. Niebezpieczeństwo nateraz jest usunięte; zatrwożona jednak opinja publiczna nie prędzéj uspokajać się poczęła, aż gdy cesarz z rodziną ukazał się w pośród mieszkańców stolicy. Od téj chwili bierze początek stopniowe polepszanie się kursu papierów publicznych na giełdzie paryskiéj, a w ślad za nią i na innych giełdach lepsze objawiło się usposobienie.

Przez cały tedy upłyniony tydzień zdrowie Napoleona stanowiło jeszcze główny przedmiot zajęcia opinji publicznéj; w miarę atoli jak z téj strony obawy ustępować zaczęły, zwracała się uwaga świata politycznego ku Wschodowi. Wiadomości bowiem stamtąd nadchodzące nie zupełnie były zadowalniające, zarówno co do kwestji rumuńskiéj, Słowian południowych i Egiptu. Co się tyczy dwóch pierwszych, jakkolwiek owe doniesienia wielce wymagają potwierdzenia, wywarły jednak dosyć niekorzystne wrażenie, mianowicie w Wiedniu, gdzie najwięcéj do nich wiarę przywiązywano. Otóż według tych wieści, przygotowywać się ma w Bukareszcie zamach stanu, w celu ogłoszenia księcia Karola Hohenzollern królem rumuńskim. Następnie utrzymują, że w prowincjach słowiańskich, berłu sułtana podległych, istnieje bardzo rozgałęziony spisek, mogący lada chwila wywołać ogólne powstanie Słowian przeciwko Porcie otomańskiéj.

Daleko więcéj uzasadnionemi, niż powyższe, zdają się być obawy co do stosunków między Turcją a Egiptem. Nie poprzestając na pojednawczéj odpowiedzi Izmaela-paszy na wiadome pierwsze pismo wielkiego wezyra, Porta w drugiéj nocie zażądała od niego sprzedania floty wojennéj, redukcji armji i przedstawiania w Konstantynopolu budżetu egipskiego. Utrzymywano wprawdzie, że vice-król i na te warunki zgodził się. Z drugiéj strony jednak donoszą o przedsięwziętych przez rząd egipski wielkich uzbrojeniach na lądzie i morzu, o koncentracji znacznych sił militarnych w bliskości Alexandrji i o zaciąganiu dla armji egipskiéj ochotników w różnych krajach południowo-europejskich. Jakby dla powiększenia doniosłości sporu turecko-egipskiego, berlińska urzędowa *Prov. Corr.* z wielkim naciskiem rozwodzi się o jednomyślnych staraniach mocarstw, zmierzających do zagodzenia sprawy. Oświadczenie pisma pruskiego i nadzieje przezeń wyrażone, że mocarstwa niedopuszczą do starcia, naprowadzają na domysł, iż stosunki między Kairem a Konstantynopolem są bardziéj naprężone niż powszechnie przypuszczano.

Na północy Europy kwestja północnego Slezwigu na jaw znowu występuje. Chcąc przyśpieszyć jéj rozstrzygnięcie, duńscy Slezwiczanie myślą o doprowadzeniu do skutku głosowania powszechnego, prywatny charakter mającego. Manifestacja ta, będzie pierwszą w swoim rodzaju. Pisma pruskie upatrują w niéj zbrodnię zdrady stanu.

W pismach zagranicznych częste spotykamy skazówki, pozwalające domyślać się, że gabinet berliński rozpoczął układy z państwami południowo-niemieckiemi o przyłączenie ich do związku północnego.

Kursa papierów publicznych w upłynionym tygodniu nie zupełnie się jeszcze ustaliły, jakkolwiek objawiły już pewne pelepszenie. Oprócz giełdy paryskiéj, największe stosunkowo w ostatnim popłochu poniosła straty giełda wiedeńska. Giełda berlińska zaś najmniéj ucierpiała. W końcu tygodnia kursa papierów publicznych wszędzie znowu ustalać się zaczęły.

INSTYTUCJE SPOŻYWCZE I KREDYTOWE

NA ZASADACH WZAJEMNÉJ POMOCY

W CESARSTWIE.

II.

Jedno z nader ważnych zadań ekonomicznych rozwiązane zostało w obecnych czasach w Cesarstwie, w przedmiocie k r e d y t u l u d o w e g o.

Z upoważnienia Najwyższego, przepisy o organizacji banków miejskich z d. 6 lutego 1862 r. (¹), rosciągnięte zostały do gromad i gmin wiejskich, którym odrębny samorząd z systematem wyborczym, jak wiadomo, jednocześnie z usamowolnieniem włościan nadany został ukazem z d. 19 lutego 1861 r.

Kilka słów o tém urządzeniu, stanowiącém epokę społecznego i ekonomicznego rozwoju państwa, a służącém za trwały fundament solidarności i spólności ekonomicznéj, na którém wznoszone są obecnie instytucje kredytowe wiejskie.

Administrację gminną wiejską w Cesarstwie składają: *gromada:* (sielskoje obszczestwo), to jest usamowolnieni gospodarze jednéj lub kilku wsi, osad, zaścianków etc., do jednego lub różnych właścicieli należących, blisko siebie położonych lub mających jakowąś spólność, np. pastwiska, lasu, rybołówstwa i t. p.

Gromada złączona w jednostkę administracijną i ekonomiczną wybiera z pomiędzy siebie sołtysa, o ile tego zajdzie potrzeba, poborcę składek i podatków, nadzorców spólnego magazynu zapasowego, szkółki, szpitala, leśnéj i polowéj straży, pisarza i t. p. oficjalistów gromadzkich. Starszyna jest bezpośrednim zwierzchnikiem gromady, policijnym i administracijnym.

Kilka takich gromad, w granicach wszelako jednego respec. powiatu, stanowią gminę (*wolost'*). Gmina nie może być mniejszą od 300 a większą od 2000 ludności męzkiéj. Granice gmin regulowane są do granic parafji.

Władze gminy z wyborów stanowią: zebranie gminne z delegatów gromadzkich, starszyna (*wołostnyj starszyna*, wójt gminy), z zarządem, którego członkami z urzędu są pomocnik starszyny, oraz sołtysi, zwierzchnicy gromad, sąd gminny (*wołostnyj sud*).

W tak zorganizowanym zarządzie gminnym skoncentrowaną jest władza policijna, skarbowa, administracijna i sądowa w granicach prawem określonych. Do zebrania gminnego należy: wybór osób na urzędy gminne, zarząd własnością gminną, urządzenie szkółek, magazynów, szpitali i t. p., prawo wnoszenia podań w interesach gminy przez upełnomocnionych, roskład składek i ciężarów gminnych, rewizja rachunków, roskład powinności spisowéj i t. p.

Dla jednéj z powyżéj opisanych gmin, a mianowicie w gubernji Razańskiéj powiecie Spasskim, zatwierdzoną obecnie została pod d. 12 lipca r. b. przez ministra skarbu po porozumieniu się z ministrem spraw wewnętrznych, ustawa »b a n k u g m i n n n e g o I ż e w s k o - D e m i d o w s k i e g o, któréj treść podajemy tutaj (Goniec Urzędowy N. 150).

(¹) Dz. War. N. 89 i 173 z r. 1868.

Kapitał zakładowy banku stanowią 20 tysięcy rub. wydzielonych z własności gminy, a pochodzących ze składek włościan w gotowiźnie w zamian ziarna w naturze dla magazynu zapasowego gminnego złożonych. Bank zostaje urządzony przy zarządzie gminnym pod nadzorem iżewskiéj gromady. Bank ma atrybucję w przedmiotach interesów swoich czynić przedstawienia wprost do naczelnika gubernji, a w ważniejszych wypadkach i do ministrów w czém do którego należy. Wszelkie korespondencje banku (oprócz procesów) zwolnione są od użycia papieru stemplowego. Bank posiada swoją pieczęć. Gromada wybiera zarząd banku, to jest dyrektora i dwóch jego towarzyszy, po raz pierwszy na dwa lata. Starszyna czyli wójt gminy może być wybranym na dyrektora, lecz w takim razie zrzeka się urzędu starszyny. Gromada może wybrać do zarządu bankiem i osoby nie należące do gminy, z obowiązkiem złożenia kaucji. Zarząd banku jest płatny; kasę prowadzi jeden z towarzyszów dyrygującego. Zarząd przyjmuje buchhaltera i inne osoby z zatwierdzenia jednak gromady. Członkowie zarządu banku ze stanu włościańskiego na równi z innymi urzędnikami gminy uwalniani są z rodziną od naturalnych powinności i poboru do wojska. Zarząd prowadzi interesa w sposobie handlowo-bankierskim; członkowie za swe nadużycia odpowiedzialni są z osoby i majątku na zasadzie ogólnych przepisów o urzędnikach z wyboru. W razie ważnych przewinień mogą być oddaleni przez gromadę. Bank prowadzi księgi: dziennik, księgę kasową i księgę główną (grossbuch). Wszystkie te i inne potrzebne do użytku księgi, oparafowane i opieczętowane, wydaje zarząd gminy. Rewizję miesięczną kasy i wszelkich dokumentów odbywają członkowie zarządu banku spólnie z członkami zarządu gminy. Niezależnie od tego, zarząd gminny lub zebranie gromadzkie może robić rewizję przez swoich delegowanych, ile tego zajdzie potrzeba. Bank z operacij swoich składa szczegółowe sprawozdania zarządowi gminnemu, który je przedstawia zebraniu gminnemu raz do roku, a kopja takowego sprawozdania przedstawiona być winna ministrom skarbu i spraw wewnętrznych wraz z uwagami delegowanych od zebrania gminnego do rewizji, a następnie sprawozdanie ogłasza się w Dzienniku gubernjalnym. Bilans półroczny umieszczony zostaje w témże piśmie, a tygodniowy wywieszony w biurze banku. Minister finansów przepisze wzory, instrukcje i regulamin dla ujednostajnienia działań banku. Oprócz uposażenia o którém na wstępie mowa, bank mocen jest: *a*) przyjmować wkłady na procent; *b*) wszelkie procentowe papiery publiczne, złoto, srebro, w monecie lub sztabach, oraz inne drogocenne rzeczy; *c*) udzielać pieniędzy na zastawy i *d*) dyskontować wexle i zobowiązania. Suma wkładów na termina krótkie nie może przewyższać kapitału obrotowego i zapasowego banku, pomnożonego przez trzy, zaś suma wkładów lub depozytów z terminem dłuższym nad rok czasu, nie może przewyższać powyższéj cyfry pomnożonéj przez siedem. Bank prowadzi swoje operacje w taki sposób, żeby zapas gotowizny zawsze wyrównywał trzeciéj części jego zobowiązań na żądanie.

Wkłady przyjmują się nietylko od osób prywatnych, lecz i od władz rządowych i instytucij na czas umówiony, depozyt czasowy lub wieczysty. Ustawa przepisuje porządek zapisywania wkładów, podawania deklaracij, przekazów, wydawania kwitów i t. p.

Kwity czyli bilety imienne wydają się na sumę nieprzenoszącą 300 r., kwity zaś na okaziciela na wyższą sumę, wyłączając kwity udzielane władzom lub instytucjom. Wysokość procentu od wkładów, ustanawia sam bank spólnie z zarządem gminy, wkłady wieczyste otrzymują o pół procentu wyżéj od wkładów na czas określony. Procent od procentu nie ma miejsca. Termina wypowiedzenia wkładów są następujące: do 1000 r. na tydzień,

od 1 do 3 tysięcy na miesiąc,—od 3 do 5 tysięcy na dwa miesiące, a na wyższe sumy wypowiedzenie ma być uczynione na trzy miesiące. Wkłady, po które strona interesowana nie zgłosiła się przez lat 20, po upływie terminu, zaliczają się do kapitału zakładowego banków.

Bank udziela pożyczki: na ziemię, domy, fabryki etc. w Spaskim powiecie położone, pod zastaw papierów procentowych, towarów, drogich i innych nieulegających zepsuciu przedmiotów. Procent od pożyczek ustanawia sam bank spólnie z zarządem gminy. Pożyczki udzielają się z terminem miesięcznym, półrocznym, rocznym i dłuższym. Złożone w banku wkłady lub zastawione rzeczy, nie mogą być aresztowane ani przez rząd, ani przez osoby prywatne, inaczéj jak za wyrokiem sądowym. Art. 47 p. 64 szczegółowo wskazują sposób taxowania ziemi, domów, fabryk, handlów i porządek sprzedaży tychże w razie nieuiszczenia się dłużnika; Art. 65 p. 73 porządek przyjmowania na zastaw papierów publicznych. Art. 74 p. 102 określa dokładnie sposób taxowania zastawów jako to: towarów złotych, srebrnych i innych drogocennych przedmiotów, ich konserwacji, normy wynagrodzenia taxatora, słowem obejmuje przepisy dla kas lombardowych. Bank dyskontuje wexle za dwoma podpisami, w formie dla wexlów przepisanéj, od osób znanych sobie z majątku, zamożności i zatrudnienia z terminem sześcio-miesięcznym. Bank pobiera komisowe. Wexle mogą być dyskontowane na najmniejsze sumy. Bank wespół z zarządem gminnym ustanawia komitet kwalifikacijny z 3 do 6 osób, co do oceniania odpowiedzialności osób przedstawiających wexle. Art. 103 do 123 wskazuje sposób exekwowania należności pochodzącéj z wexli.

Rozdział zysków. Po przedstawieniu rzeczonego bilansu i po potrąceniu wszelkich wydatków, z czystego zysku strąca się 10% do 25% na uformowanie kapitału zapasowego. Następnie $^2/_3$ części zysku stosownie do życzenia gminy mogą być zużyte na jéj potrzeby, t. j. zakładanie szpitali, przytułków, szkółek ludowych i tym podobne ulepszenia. Pozostała zaś część zysków zalicza się na zwiększenie kapitału zapasowego i t. d.

Taka jest treść powyższéj ustawy dającéj początek tworzenia się banków wiejskich na zasadach wzajemnéj pomocy, bo ci sami co złożyli kapitał zakładowy, korzystają z dobrodziejstw pożyczek i obrotów banku. Ustawa rzeczona, niczém nie różniąca się od instytucij kredytowych zakładanych przez kapitalistów, potrzebuje wielkiéj wprawy w prowadzeniu jéj i pewnego stopnia dojrzałości finansowéj. Wszakże wprowadzony do nadzoru i kierowania instytucją element ludności wiejskiéj, wydać może z czasem nader błogie rezultaty. Chodzenie około interesów materjalnych gminy, jest łącznikiem spólności moralnéj, jest ideą tejże saméj wzajemnéj pomocy — nie wspominając już o skutkach samegoż dobrobytu dla okolicy która tę myśl podała, ofiarując kapitał w pocie czoła zebrany!

III.

Przez decyzję ministra spraw wewnętrznych d. 26 czerwca r. b. (Gon. Urz. N. 141) zatwierdzoną została Ustawa stowarzyszenia spożywczego dla wsi Iwanowa i Wozniesieńska w gubernji Włodzimierskiéj, na zasadach spółdziaławczych.

Ponieważ zasady powyższéj ustawy nader są zbliżone do ustawy którą się rządzi stowarzyszenie tutejsze „*Merkury*," poprzestaniemy więc tylko na przytoczeniu różnic, nadmieniając w ogólności, że przy projektowaniu podobnych stowarzyszeń, należy miéć zawsze na uwadze miejscowe warunki i potrzeby, nim się poweźmie inicjatywa.

Stowarzyszenie o którém mowa, oprócz hurtowego nabywania towarów w celu cząstkowéj ich sprzedaży członkom i nie członkom, ma prawo, w miarę zwiększania się kapitału zapasowego, nabywać na swoją własność nieruchomości.

W ciągu pierwszych trzech lat istnienia, członkowie bez nader ważnych i wyjątkowych powodów, nie mogą wycofywać wkładów raz złożonych.

Członkom otworzony być może kredyt na towary, nie dłuższy jednak jak na miesiąc, i nie przewyższający $^2/_3$ części złożonego wkładu. W razie niezapłacenia, wkład przelewa się do funduszu obrotowego i dopóki członek nieskompletuje go, nie może używać praw członka.

Czeladź fabryczna jako téż i same fabryki i zakłady, mogą również otrzymywać towary na kredyt za poręczeniem ich zarządów.

Asocjacje robotników (arteli) nabywające towar za 25 r. jednorazowo, otrzymują ustąpienie jednego procentu od rubla.

Na członków zarządu nie mogą być wybierane osoby handlujące podobnemi przedmiotami jakie nabywa i sprzedaje stowarzyszenie i konkurujący z nim w handlu.

Czeki kupują się za gotowiznę i przyjmują w sklepach za towar, marki zaś wydają się w sposobie kwitów z odebrania należności. Odpowiedzialność ograniczona do wkładów. Bilans półroczny, lecz wydawanie diwidendy tylko raz do roku.

W obec tak rozwijających się po miastach i wsiach w Cesarstwie stowarzyszeń spożywczych, skierowanych do ulżenia najkonieczniejszym potrzebom biednéj klasy ludności fabrycznéj, rzemieślniczéj i przemysłowéj, byłoby do życzenia, aby podobneż asocjacje zakładane były i w tutejszym kraju, a im bardziéj będą miały cechę kupiecką, tém korzystniejszą będzie ich organizacja. Rozumiemy bardzo i wiemy z doświadczenia ile to trudności przedstawia zespolenie kilkuset osób w jednym interesie, następnie wybór administracji, prowadzenie rachunkowości i t. d. — alež ludzi dobréj woli nie brak, byle pojętą była istotna korzyść wzajemnéj pomocy. Gdzie się takowe asocjacje założyć nie dadzą na razie dla rozmaitych miejscowych przeszkód, radzilibyśmy zakładać zwykłe *spółki komandytowe* z akcjami jak najprzystępniejszéj ceny. Akcjonarjusze (w liczbie określonéj, bo tém się różnią spółki od stowarzyszeń kooperacijnych), mogliby w miejsce procentu otrzymywać diwidendę osiągniętą na handlu. Jak się sklep założy i powodzenie jego utrwali, zaproponować należy przejście w formę stowarzyszenia i przystąpić do zaproponowania projektu ustawy.

Założyciele komandyty, oddawszy pod zawiadywanie stowarzyszenia już urządzony sklep, wycofują swój kapitał z wkładów; akcijne wnioski przechodzą na udziały i kompletują się dalszemi, a po zatwierdzeniu ustawy, stowarzyszenie zacznie funkcjonować z gotowym już sklepem i administracją przez siebie wybraną.

J. Stat......

STAN OPERACIJ BANKU POLSKIEGO.

	w d. 4 wrześ.	w ciągu tygodnia przybyło	w ciągu tygodnia ubyło	w d. 11 wrześ.
	r	u	b l	i
1. Skup. Portfel wexli kraj. w Warsz. .	2.318.803, 79	$82964, 86\frac{1}{2}$	$115371, 14\frac{1}{2}$	2.286.397, 51
1. Skup. Portfel wexli kraj. w Łodzi . .	643.014, 84	52330, 03	47428, 05	647.916, 82
1. Skup. Portfel wexli kraj. w Włocł. .	627.865, 86	53880, 70	42027,67	639.718, 89
1. Skup. Portfel „ zagranicznych . . .	52.824, 14	.	18280, .	34.544, 14
2. Zaliczenia na papiery publiczne	$513.442, 22\frac{1}{2}$	13152, .	$8472, 52\frac{1}{2}$	518.121, 70
3. Pożyczki na zastaw towarów a) wełny.	203.138, .	.	3500, .	199.638, .
3. Pożyczki na zastaw towarów b) in. tow.	132.591, 89	691, 30	1811, 30	131.471, 89
3. Pożyczki na zastaw kosztowności	$734.788, 47\frac{1}{2}$	982, 35	6871, 01	$728.899, 81\frac{1}{2}$
4. Otwarte kredyta	3 501.782, 06	$584976, 96\frac{1}{2}$	$552004, 26\frac{1}{2}$	3.534.754, 76
5. Kasa Monety srebrne	$2.574.467, 13\frac{3}{4}$	.	$3374, 03\frac{1}{2}$	$2.571.093, 10\frac{1}{4}$
5. Kasa „ złote	$43.654, 35\frac{1}{2}$	.	.	$43.654, 35\frac{1}{2}$
5. Kasa Bilety Banku Polskiego	610.500, .	8200, .	.	618.700, .
5. Kasa „ Kred. Cesarstwa	3.242.172, .	.	1.121241, .	2.120.931, .
Łącznie (5)	$6.470.793, 49\frac{1}{4}$	.	$1.116415,03\frac{1}{2}$	$5.354.378, 54\frac{3}{4}$

KURSA GIEŁDY.

w tygodniu 6 — 11 września 1869 r.

	Stopa %	RÓWNIA (pari)	CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU: Poniedz. 6 wrześ.	Wtorek 7 święto	Środa 8 święto	Czwar. 9	Piątek 10	Sobota 11 święto	Stosunek do równi na 100
			R	u	b	l	e		
1. Papiery publiczne.									
a) Rządowe.									
Polskie. Obligi Skarbowe (r. 100. 150 500).	4	100	.	.	.	.	86	.	86
Polskie. Obligacje cząstk. (zł. 500) z kup.	4	75	.	.	.	.	112,50	.	150
Polskie. Cert. ban. na obl. cz. *A* (z. 300) z k.	5	45	.	.	.	.	56,25	.	125
Polskie. „ „ „ *B* (z. 200)	0	30	.	.	.	.	28	.	$93\frac{1}{3}$
	5	30	.	.	.	.	35,75	.	$119\frac{1}{7}$
Polskie. Dow. Kom. Cen. Lik. (róż. sumy)	0	100	.	.	.	.	*42	.	*42
Polskie. Listy likw. (r. 100. 250. 500. 1000)	4	100	.	.	.	75,82	75,74	.	$75\frac{7}{10}$
kupon	.	.	.	.	.	.	1,10	.	.
Ruskie. 5-ta pożyczka (500)	5	100	.	.	.	.	87	.	87
Ruskie. Pożyczka premjowa z 1864 r. .	5	100	.	.	.	.	*173	.	*173
Ruskie. „ „ z 1866 r. . .	5	.	.	.	.	.	*173	.	*173
Ruskie. Metaliki (300) lutowe	4	100	.	.	.	101,50	101,83	.	$101\frac{4}{5}$
Ruskie. Metaliki (300) sierpniowe	4	100	.	.	.	100,25	100,33	.	$100\frac{1}{3}$
Ruskie. Bilety banku Pańs. (100 i wyżéj)	5	100	.	.	.	.	88	.	88
b) Towarzystw i Spółek.									
Polskie. Listy Zast. (30, 75. 150. 750. 3000	4	100	.	.	.	$92,56\frac{1}{2}$	92,48	.	$92\frac{1}{2}$
Polskie. „ „ „ ser. 2	4	100	.	.	.	$92,56\frac{1}{2}$	92,48	.	$92\frac{1}{2}$
kupon	.	.	.	.	.	.	$0,85\frac{5}{9}$	.	
Polskie. Obligi Tow. Kred. Ziemskiego . . .	5,475	100	100,17	.	.	100,17	100,25	.	$100\frac{1}{4}$
Polskie. Akcje Dr. Żel. W-W. (100)	diw.	60	.	.	.	.	*72	.	*120
Polskie. „ „ W-B. (100. 150) .	4	100	.	.	.	.	*73	.	*73
Polskie. „ „ Teresp. (100) . .	5	100	.	.	.	.	116	.	116
Polskie. Obligacje „ „ . . .	5	100	.	.	.	.	.	.	.
Polskie. Akcje „ Łodzk. (100) . . .	5	100	.	.	.	.	*103	.	*103
Rus. Ruskie listy zastawne	5	.	.	.	.	102	.	.	102
Rus. Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125)	5	125	.	.	.	.	157	.	$125\frac{3}{5}$
Rus. Obligacje „ „	$4\frac{1}{2}$	100	.	.	.	.	.	.	.
2. Wexle.									
Berlin . . . . . (Tal. 100) 2 mies.	.	92,857	116,85	.	.	117,45	$117,52\frac{1}{2}$	.	$126\frac{1}{2}$
Gdańsk . . . . . (100) „	.	92,857	.	.	.	117,30	$117,37\frac{1}{2}$	.	$126\frac{2}{5}$
Hamburg . . . (M. B. 300) „	.	140,855	.	.	.	177	.	.	$125\frac{3}{5}$
Londyn . . . . . (Ł. 1) 3 „	.	6,304	.	.	.	.	*8,05	.	$*127\frac{3}{5}$
Paryż . . . . . . (Fran. 300) 2 „	.	75,214	.	.	.	.	*96,45	.	$*128\frac{1}{5}$
Wiedeń . . . . (Gul. 150) „	.	92,857	.	.	.	96,75	.	.	$104\frac{1}{5}$
Petersburg . . (Rub. 100) 1 „	.	100	.	.	.	.	.	.	.
3. Monety.									
Półimperjał	.	5,15	.	.	.	.	6,50	.	$126\frac{1}{5}$
Napoleondor	.	5	.	.	.	.	.	.	.
Dukat holenderski	.	3	.	.	.	.	3,60	.	120
Rubel srebrny	.	1	.	.	.	.	.	.	.
Talar pruski	.	0,92.857	.	.	.	.	.	.	.
Gulden austrjacki (papierowy) . .	.	0,61.905	.	.	.	.	.	.	.

STOPA SKUPU:	Warszawa.	Londyn.	Paryż.	Wiedeń.	Berlin.	Frankfurt.	Amsterd.	Hamburg.
bankowa:	6%	3	$2\frac{1}{2}$	4	4	$2\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	—
giełdowa:	—	$2\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	4	$2\frac{1}{2}$ (3)	$1\frac{3}{4}$ (2)	$2\frac{1}{2}$	$1\frac{3}{4}$

Wiadomości bieżące.

— **Bank ubespieczenia na życie w Gota.** Ogłoszone sprawozdanie gotajskiego banku ubespieczenia za rok 1868 z poglądem na przeszłość wykazuje znakomite postępy. Najdawniejsze to Towarzystwo ubespieczenia na życie w Niemczech istnieje już lat 40, z tych ostatni dziesiątek lat dał najświetniejsze rezultaty.

Wysokość ubespieczeń z $34\frac{1}{2}$ doszła do $60\frac{1}{2}$ miljonów talarów, wpływ roczny z $1\frac{3}{5}$ do $2\frac{4}{5}$ milj., kapitał banku z $9\frac{1}{4}$ do $15\frac{1}{2}$ milj. Przez cały przeciąg lat 40-tu wypłaco $20\frac{4}{5}$ milj. na 12537 wypadków śmierci (prawie o miljon mniéj niż wskazywał rachunek) i 8 milj. diwidendy żyjącym. Diwidenda ta w pierwszych dwóch dziesiątkach lat wynosiła średnio $23\frac{1}{2}$%, w trzecim $27\frac{3}{5}$%, w czwartym 34%. Koszta administracji i agentury wynoszą nie więcéj jak 5% wpływu.

Ostatni rok 1868, dał najkorzystniejsze rezultaty: suma ubespieczeń zwiększyła się przeszło o 4 milj. i doszła do cyfry 60.455300 talarów na 33108 osób. Wpływy ze składek i procentów wyniosły 2.779355 tal., więcéj niż w r. 1867 o tal. 171259; kapitał zwiększył się o 853312 i doszedł do 15.500568 tal. Kapitał ten umieszczony jest na pierwszéj hipotece dóbr podwójnéj wartości. Na 696 wypadków śmierci wypadło w ostatnim roku do wypłaty 1.208800 tal. o 148153 tal. mniéj niż wypadało z rachunku.

Bilans ogólny z całego okresu zamyka się zyskiem 2.911017 tal., z którego na rok 1868 przypada 725076 tal. Zysk ten rozdziela się pomiędzy uczestników jako diwidenda i zmniejsza ich opłaty w stosunku wyżéj okazanym; — na rok bieżący wypadnie około 40%.

W drukarni Gazety Polskiéj.— Za pozwoleniem Cenzury Rządowéj.—Redaktor, Wiktor Somer.